INSTITUTUL „BUCOVINA” AL ACADEMIEI ROMÂNE LA 25 DE ANI DE LA ÎNFIINȚARE. UN BILANȚ DE ETAPĂ

MARIAN OLARU

25 Jahre Bukowina-Institut der Rumänischen Akademie. Eine Etappenbilanz

(*Zusammenfassung*)[*]

In diesem Jahr werden 25 Jahre gefeiert, seitdem am 6. September 1992, in Radautz, im Saal der „Tudor Flondor”-Stadtbibliothek, infolge der Bemühungen einiger Wiederbegründer der Gesellschaft für Kultur und Literatur in der Bukowina, das Zentrum für Bukowina-Studien unter der Schirmherrschaft der Jassyer Filiale der Rumänischen Akademie gegründet wurde. Mit einem reduzierten Personal – einem Direktor (Ehrenmitglied der Rumänischen Akademie Dimitrie Vatamaniuc, Teilzeitarbeit), sieben Vollzeitnormen im Forschungsbereich – heute nur sechs, darunter eine von zwei Forschern mit Teilzeitnorm zugleich bekleidet – funktionierte das Zentrum für Bukowina-Studien mit zwei Abteilungen: Forschung und Verwaltung. In der Verwaltungsabteilung arbeitete bis 2007 eine Bibliothekarin, die auch Sekretariatsaufgaben hatte. Seit 2007 arbeitet in dieser Abteilung auch eine Buchhalterin. Im Januar 2007 wurde das Zentrum für Bukowina-Studien zum „Bukowina”-Institut mit Rechtspersönlichkeit, ist aber mit demselbem Organigramm und Personal wie 1993 geblieben.

Die Anfänge der wissenschaftlichen Tätigkeit am Zentrum für Bukowina-Studien stimmten mit einer regen kulturellen und nationalen Tätigkeit der Gesellschaft für Kultur und Literatur in der Bukowina überein. Die in Deutschland wohnenden Bukowiner Deutschen waren die ersten, die ein Bukowina-

[*] Traducere: Ștefanița-Mihaela Ungureanu.

Analele Bucovinei, **XXIV**, 1 (48), p. – , Rădăuți – București, 2017

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

Forschungsinstitut 1988 in Augsburg (heute ein An-Institut der Augsburger Universität) gegründet haben. Zur selben Zeit erlebten die Bukowiner Ukrainer die Freude an den Zusammenfall der Sowjetunion und an die Erlangung der Selbstständigkeit und hofften, dass infolge der Gründung des Zentrums für Bukowiner Forschungen an der „Jurii Fedkovici"-Universität Czernowitz im April 1992, die Ziele ihres nationalen Wiedererwachens zu erfüllen, indem sie die historischen Argumente in der Vergangenheit der Bukowina suchten. Die Tatsache ist, dass alle drei „Bukowina"- Institute sich nur teilweise auf einem gemeinsamen Gebiet trafen.

25 Jahre nach der Gründung des „Bukowina"-Instituts in Radautz kann man behaupten, dass die wissenschaftliche „Ernte" dieser Institution in den fast 900, in den „Analele Bucovinei" veröffentlichten Studien und Artikeln, in den 451, in den jährlichen wissenschaftlichen Tagungen präsentierten Themen und in den 47, unter der Schirmherrschaft unserer Institution in der Sammlung „Enzyklopädie der Bukowina in Studien und Monographien" veröffentlichten Bänden messbar ist.

Die Schlussfolgerung des vorliegenden Artikels ist, dass innerhalb des heutigen Kenntnisniveaus der Geschichte und Kultur der Bukowina und mit entsprechenden finanziellen und menschlichen Mitteln das bedeutende Projekt der „Enzyklopädie der Bukowina" weiter übernommen sein kann.

Schlüsselwörter und -ausdrücke: Bukowina-Institut, Forschung, Partnerschaft, Gesellschaft für Kultur und Literatur in der Bukowina, 25 jähriges Bestandsjubiläum.

Anul acesta se împlinesc 25 de ani de când, la 6 septembrie 1992, în sala Bibliotecii Municipale „Tudor Flondor" din Rădăuți, în urma eforturilor unora dintre cei care au reînființat Societatea pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, lua ființă Centrul de Studii „Bucovina", instituționalizat sub denumirea de Centrul pentru Studierea Problemelor Bucovinei, aflat în subordinea Filialei Iași a Academiei Române. Inaugurarea a fost făcută în ședința festivă a Societății pentru Cultură, în sala Bibliotecii Municipale „Tudor Flondor" din Rădăuți, la care au participat academicieni, universitari, muzeografi, profesori din învățământul sucevean și din țară, ziariști. Înființarea unui centru academic de cercetări la Rădăuți a fost privită cu speranță de către susținătorii Societății pentru Cultură din țară și din Rădăuți și cu suspiciune, mai ales, de către unii dintre suceveni, care, dorindu-și ca această instituție să funcționeze în capitala de județ, aduceau o serie de contraargumente la înființarea unei astfel de instituții într-un oraș „de provincie". Între acestea amintim: caracterul periferic al orașului Rădăuți, în raport cu principalele căi de comunicație sau depărtarea de Suceava – capitala de județ, unde se aflau arhivele, bibliotecile și muzeul județean. Un alt argument era faptul că Universitatea „Ștefan cel Mare" din Suceava, aflată atunci în plină dezvoltare, avea numeroși universitari, cu specializările necesare realizării obiectivelor cercetării științifice, care stăteau în fața Centrului de Studii „Bucovina". Nu lipsit de importanță a fost și argumentul că Rădăuții, oraș care își pierduse prin reforma administrativă din anul 1968 multe dintre instituțiile de cultură și de învățământ județene în favoarea Sucevei, nu avea forța culturală și economică

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

pentru a susține o astfel de instituție. În fața unei astfel de abordări, fondatorii Centrului de Studii „Bucovina” așezau alte argumente, care țineau de viziunea lor asupra viitorului acestei instituții: Rădăuții se află la o distanță aproximativ egală între Suceava (capitala județului cu același nume) și Cernăuți (capitala fostului ducat al Bucovinei); preocuparea pentru cercetarea trecutului și a culturii Bucovinei se putea face și dintr-un centru urban mai mic (în acest sens fiind aduse exemple din lumea occidentală); fosta capitală de județ trebuia să recapete o parte din gloria trecută; autoritățile locale ar fi putut acorda un sprijin consistent instituției nou create ș.a. Perioada la care ne referim era aceea a „podurilor de flori”, a trăirii ardente a sentimentului identității naționale, când U.R.S.S.-ul se prăbușise și existau speranțe pentru anularea consecințelor istorice ale Pactului Ribbentrop-Molotov.

Centrul de Studii „Bucovina” a funcţionat cu o schemă de personal redusă: o normă de director – ocupată doar pe jumătate de dr. Dimitrie Vatamaniuc – m.o. al Academiei Române (din 2001) şi şapte norme de execuție în domeniul cercetării (această schemă exprima structura eclectică a proiectatei *Enciclopedii a Bucovinei*). În momentul de faţă, sunt ocupate șase norme, dintre care una prin cumul de către doi cercetători. Instituţia a funcționat cu două compartimente, unul de cercetare și altul administrativ (constituit, până în anul 2007, dintr-o normă de bibliotecar cu atribuții de secretar și o normă de contabil, din anul 2007). În Hotărârea de Guvern privitoare la fondarea Centrului pentru Studierea Problemelor Bucovinei, din decembrie 1993, se menționa că instituția rădăuțeană are personalitate juridică. Însă înființarea Centrului s-a făcut prin subordonarea acestuia față de Filiala Iași a Academiei Române și pierderea personalității juridice. Această situație s-a menținut până în ianuarie 2007, când Centrul pentru Studierea Problemelor Bucovinei a fost transformat în Institutul „Bucovina”, instituția dobândindu-şi personalitatea juridică, funcționând, însă, cu aceeași organigramă și schemă de personal ca în anul 1993. Privită retrospectiv, înființarea Centrului de Studii „Bucovina” și arondarea acestuia la Filiala Iași a Academiei Române avea o parte pozitivă, în sensul includerii instituţiei în aria de preocupare a unei filiale cu institute având deosebite rezultate în domeniul cercetării. Acest lucru permitea un rapid transfer de experiență științifică și de administrare. Însă această situație avea și o parte negativă, în sensul dependenței de un centru academic situat la mare depărtare de Rădăuți, fapt care îngreuna desfășurarea unor proiecte științifice și chiar accesul la resurse materiale, financiare sau la unele informații vitale pentru dezvoltarea instituției rădăuțene.

La începutul anului 2007, Centrul de Studii „Bucovina” a fost transformat, printr-o Hotărâre de Guvern, în Institutul „Bucovina”, instituție de sine stătătoare, cu personalitate juridică. Proiectul acestei transformări avea la bază nemulțumirea cercetătorilor rădăuțeni față de insensibilitatea autorităților locale referitoare la

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

angajamentele asumate la înființarea acestei instituții și promisiunea autorităților județene că instituției transferate la Suceava aveau să i se pună la dispoziție spații generoase pentru găzduirea institutului, a bibliotecii acestuia, o sală de conferințe, precum și spații de primire a cercetătorilor străini veniți în stagii de cercetare aici. Această situație s-a potrivit și cu intenţiile unora dintre universitarii suceveni, mai ales ale acelora de la Facultatea de Litere, care doreau mutarea Institutului „Bucovina" la Suceava, într-un proiect ce își propunea reunirea eforturilor științifice din Suceava și Viena, cu director român și un director adjunct austriac, cu finanțare română și austriacă. Proiectul era susținut și de către acad. Eugen Simion, președinte al Academiei Române între anii 1998 şi 2006. Așa se explică de ce, în actul de transformare a Centrului de Studii „Bucovina", adresa Institutului era: Suceava, Strada Universității, nr. 13, unde se afla un imobil, care astăzi este demolat. O întâlnire ulterioară, desfăşurată la începutul verii anului 2007, a conducerii Universității „Ștefan cel Mare", în frunte cu rectorul acesteia, prof. univ. dr. Adrian Graur, cu acad. Ioan Păun Otiman – pe atunci secretar general al Academiei Române, acad. Alexandru Bogdan și conducerea Institutului „Bucovina", reprezentată de dr. Dimitrie Vatamaniuc – m. o. al Academiei Române, dr. Marian Olaru și dr. Vasile I. Schipor , a pus capăt încercării de mutare a Institutului la Suceava, cel puțin pentru moment.

Primele concursuri pentru ocuparea posturilor de cercetare au fost organizate la 5 octombrie 1992, pentru specialitatea istorie, o normă, ocupată prin concurs de către Marian Olaru. Acesta a părăsit, prin demisie, Centrul de Studii „Bucovina", în septembrie 1995 și a revenit prin concurs, pe jumătate de normă (specialitatea istorie), la sfârşitul anului 1996. La 29 decembrie 1992, la specialitatea folclor, a fost scoasă la concurs o normă, care a fost ocupată de Vasile I. Schipor. Pentru specialitatea germanistică, a fost organizat concurs la 15 martie 1993 și postul a fost ocupat de către Georgeta Istrătoaie. După pensionarea acesteia, postul a fost ocupat, prin concurs, de către Mihaela-Ștefănița Ungureanu, începând cu 1 decembrie 1998. Pentru jumătate de normă, specialitatea etnografie, concursul s-a desfăşurat la 19 martie 1993, postul fiind ocupat de către Dragoș Cusiac, pe atunci directorul Muzeului Etnografic „Samuil și Eugenia Ioneț" din Rădăuți. Elena Pascaniuc a susținut concursul de ocupare a postului la 1 mai 1994, fiind încadrată, cu o normă, la specialitatea etnografie și folclor. O normă în specialitatea geologie-geografie-resurse a fost ocupată, începând de la 1 mai 1994, prin concurs, de către Ovidiu Bâtă. Tot atunci, Sorin Trelea a fost încadrat cu o normă în specialitatea biologie, ecologie și arii naturale protejate (din anul 1996 și până în 2000, Sorin Trelea a funcționat la Biroul Parlamentar al senatorului Teodor Haucă; din anul 2002, acesta revine la Centrul de Studii „Bucovina" și funcționează aici până în anul 2008, când se transferă la Centrul de Cercetări pentru Oenologie al Filialei Iași a Academiei Române). La 1 octombrie 1994, a fost încadrată, cu normă

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

întreagă în specialitatea istorie, Rodica Iațencu. Din anul 1996 a fost angajat, prin concurs, Ştefan Purici, specialitatea istorie (din anul 1997 acesta funcţionează la Universitatea „Ştefan cel Mare” din Suceava, păstrându-şi jumătatea de normă la Institutul „Bucovina”). În perioada 16 ianuarie 2008 – 23 august 2010, în specialitatea etnografie și folclor, a fost angajată, prin concurs, Iulia Brânză. Funcţia de bibliotecar a fost ocupată, prin concurs, de către Liliana Arancuteanu. Ulterior acest post a fost ocupat, în perioada 15 mai 2004 – 1 ianuarie 2008, de către Mariana Pâslaru. De la 1 februarie 2008, funcţia de bibliotecar este ocupată de către Raluca-Irina Muscă. Odată cu transformarea instituţiei şi dobândirea personalităţii juridice, Liliana-Carmen Cusiac a ocupat, prin concurs, postul de contabil-şef (1 iunie 2007). În perioada analizată, au fost aprobați de către Consiliul științific al Centrului de Studii „Bucovina” drept colaboratori (cercetători asociați): ing. Mircea Irimescu, prof. Petru Bejinariu, Eugen Patraș, dr. Alexandrina Cernov – m.o. al Academiei Române și dr. Ilie Luceac.

Începuturile activității științifice la Centrul de Studii „Bucovina” au coincis cu o intensă activitate culturală și națională desfășurată de către Societatea pentru Cultură, care a inițiat o serie de manifestări, similare „podurilor de flori” de pe Prut, la care au participat mii de oameni care-și redescopereau vetrele caselor părintești și frații despărțiți de vicisitudinile istoriei. Germanii bucovineni stabiliți în Germania au fost primii care au înființat un institut de cercetări, în anul 1988, pe care l-au numit „Bukowina-Institut”, cu sediul la Augsburg, aflat acum în subordinea Universității din aceeași localitate. În același timp, ucrainenii bucovineni trăiau deplin euforia prăbușirii U.R.S.S. și a obținerii independenței și sperau ca prin înființarea Centrului Ştiinţific de Cercetări Bucovinene de pe lângă Universitatea „Jurii Fedkovici” din Cernăuți, în aprilie 1992, să împlinească obiectivele redeșteptări lor naționale, prin căutarea argumentelor istorice în trecutul Bucovinei. Cert este că toate cele trei institute „Bucovina” s-au întâlnit doar parțial pe un tărâm comun. Acest lucru se observă din structura organizatorică diferită și obiectivele pe care le-au urmărit. Bukowina-Institut de la Augsburg avea o triplă subordonare, cu trei feluri de finanțare (bugetare): unul federal, unul al landului Bavaria și altul municipal, fiecare urmărind atingerea unui obiectiv pentru care a fost înființată instituția din Augsburg. În orice caz, determinantă a fost nostalgia după locurile natale ale germanilor bucovineni plecați în Reich, în anul 1940 sau emigrați mai târziu în Republica Federală Germania. Centrul Ştiinţific de Cercetări Bucovinene a fost constituit pe lângă Universitatea din localitate, având ca scop scrierea istoriei Bucovinei din perspectivă ucraineană, folosindu-se finanțarea pe proiect. Astfel, instituția a avut o conducere stabilă (la început director a fost prof. univ. dr. Oleg Panciuc) și cercetători recrutați din rândurile universitarilor cernăuțeni, pentru împlinirea proiectelor științifice ale instituției. Instituția similară din Rădăuți, cu denumirea oficială Centrul pentru Studierea Problemelor Bucovinei, a luat ființa ca o

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

instituție academică de cercetare, aflată în subordinea Filialei Iași a Academiei Române, dar cu o structură ce avea să corespundă împlinirii obiectivului înființării acestuia: elaborarea *Enciclopediei Bucovinei*. După proiectul inițial al Societății pentru Cultură, în care ar fi trebuit să fie implicați aproape o sută de universitari și cercetători din țară, au mai fost elaborate și alte proiecte, dintre care unul ar fi trebuit să cuprindă informații diverse din istoria, geografia și cultura Bucovinei, organizat în 12 volume. De altfel, Emil Satco, reașezând textele cuprinse în volumele tipărite înainte de anul 1989, le-a publicat, în anul 2004, sub titlul de *Enciclopedia Bucovinei*.

Centrul de Studii „Bucovina" a semnat declarația comună de la Cernăuți, din toamna anului 1993, împreună cu delegații de la Bukowina-Institut din Augsburg și Centrul Științific de Cercetări Bucovinene de pe lângă Universitatea „Jurii Fedkovici" din Cernăuți. Aceasta a fost elaborată la sfârșitul unei conferințe internaționale care s-a desfășurat la Universitatea din Cernăuți, organizată de către Bukowina-Institut din Augsburg și Centrul Științific de Cercetări Bucovinene de pe lângă Universitatea din Cernăuți, la care Centrul de Studii „Bucovina" din Rădăuți nu a fost invitat. Cu toate acestea, cei trei angajați ai instituției rădăuțene (dr. Dimitrie Vatamaniuc, Olaru Marian și Vasile I. Schipor) au hotărât că nu era cazul să piardă o astfel de ocazie. Idealurile nobile ale acestei declarații au făcut obiectul unei întâlniri ulterioare, de la Rădăuți, dintre reprezentanții instituției de cercetare de la Cernăuți, condusă atunci de dr. Oleg Panciuc și cea de la Rădăuți, care era condusă de dr. Dimitrie Vatamaniuc, m. o. al Academiei Române. La întâlnire au participat universitari cernăuțeni și membri ai Societății pentru Cultura și Literatura Română în Bucovina, între care se aflau acad. Radu Grigorovici și acad. Vladimir Trebici. Urmările concrete ale acelei întâlniri au fost realizarea celor două sesiuni științifice internaționale din anii 1996 și 2000, în România, la care au participat reprezentații celor trei părți semnatare. Ulterior, așa cum se consemnează la rubrica *Cronică* din „Analele Bucovinei", întâlnirile cu partea germană a proiectului de cercetare științifică a Bucovinei au continuat până la plecarea lui Ortfried Kotzian la München, la Casa Germanilor de Răsărit și pensionarea, pe rând, a lui Luzian Geier și Otto Hallabrin. Cu partea ucraineană întâlnirile bilaterale au continuat până în anul 2002, când s-au sărbătorit zece ani de la înființarea Centrului Științific de Cercetări Bucovinene de pe lângă Universitatea „Jurii Fedkovici" din Cernăuți. La reuniunile științifice internaționale, organizate după anul 2002, au fost invitați și universitari cernăuțeni, foști colaboratori ai Centrului Științific de Cercetări Bucovinene de pe lângă Universitatea „Jurii Fedkovici". La această oră instituția cernăuțeană există doar în mod formal, fără să aibă o activitate concretă.

Până în anul 2000, cele trei centre științifice care aveau ca obiect de preocupare științifică istoria și cultura Bucovinei s-au întâlnit pe tărâmul dialogului prin vizite, simpozioane sau conferințe, organizate la Cernăuți (septembrie–octombrie

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

1993, aprilie 1996, septembrie 1999), Augsburg (mai 1995, iulie 1998), Rădăuți (mai 1994, mai–iunie 1996, septembrie 2000) și la București (Aula Academiei Române, 5 iunie 1996). Multe dintre întâlnirile desfăşurate au avut consecințe benefice. Amintim aici, de exemplu, publicarea lucrărilor conferințelor desfășurate la Rădăuți și București (mai–iunie 1996, mai 2000): numărul special al „Analelor Bucovinei” (anul IV, nr. 3, 1997, responsabil de număr: Ştefan Purici) și tomul dedicat conferinței din anul 2000 (*Bucovina 1861–1918: aspecte edificatoare pentru o Europă unită? Materialele Conferinţei ştiinţifice internaţionale, Rădăuţi, 20–22 septembrie 2000*, Suceava, Editura Universităţii, volum editat de către Ştefan Purici, apărut în Colecţia „Enciclopedia Bucovinei în studii şi monografii”). Cele două tomuri invocate au apărut în cele trei limbi în care s-au desfășurat conferințele: română, germană și ucraineană. Celelalte obiective asumate de către cele trei institute nu și-au găsit decât parțial împlinirea sau deloc. Între realizări putem menționa proiectul „Eurodreiek” adresat tinerilor, care s-a desfășurat între anii 1995 și 1997, la Augsburg, Suceava şi Cernăuți. Echipele participante la proiect au fost formate din 12 tineri pentru fiecare țară înscrisă (Germania, Ucraina și România). Tot la împliniri putem trece și proiectul „Revedere în Bucovina”, desfăşurat în anul 2001 (răspunzând chemării Consiliului județean Suceava, 500 de germanii bucovineni s-au „reîntors” pe meleagurile strămoșești, în cadrul parteneriatului dintre județul Suceava şi regiunea Schwaben). În paralel, s-a dezvoltat o direcție de colaborare între administrațiile locale din Regiunea Schwaben, județul Suceava și Regiunea Cernăuți, care s-a materializat în vizite reciproce, expoziții cu caracter economic, schimburi de delegații ale administrațiilor locale și finanțarea proiectelor de învățare a limbii germane în Suceava și Cernăuți, cu lectori din Augsburg sau Bavaria.

Dinspre Rădăuți spre Augsburg și Cernăuți sau dinspre Augsburg spre Cernăuți și Rădăuți au fost numeroase schimburile de publicații, de reviste și lucrări diverse, din domeniul istoriei, culturii sau al artei, cu referire la Bucovina. De asemenea, menționăm că partenerii germani au finanțat sesiunile științifice tripartite, desfăşurate la Augsburg sau Cernăuți; Bukowina-Institut a susţinut financiar şi sesiunile ştiinţifice din anii 1996 și 2000, organizate la Rădăuți. Pornind de la obiectivele care au stat la baza înființării Centrului de Studii „Bucovina” (obiective preluate ulterior de către Institutul „Bucovina”), au fost organizate, începând cu anul 1993 (la început, în cadrul „Zilelor academice ieșene”, apoi sub egidă proprie), sesiuni științifice anuale (anul acesta se va desfășura cea de a XXV-a), care au avut și participanți din străinătate, cu precădere după anul 2005. Atunci când Centrul de Cercetări de la Cernăuți a încetat să mai existe, preocuparea Institutului „Bucovina” a fost aceea de a invita la sesiunile de la Rădăuți universitari sau foști cercetători de la Cernăuți. În ceea ce priveşte Bukowina-Institut din Augsburg, facem precizarea că,

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

odată cu subordonarea față de Universitatea din Augsburg, obiectul de activitate al acestuia a fost schimbat.

Privind retrospectiv la cei 25 de ani de la înființarea sa, „recolta" științifică a Institutului „Bucovina" se poate măsura în cele aproape 900 de studii și articole publicate în „Analele Bucovinei" (inclusiv numerele din anul 2017), 451 de teme expuse în conferințele sau sesiunile științifice anuale și 44 de volume publicate sub egida instituției noastre, în Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii". Pentru a ilustra actualitatea și importanța temelor abordate în conferințele sau sesiunile anuale ale Institutului, adevărate laboratoare de dezbatere și schimb de idei pe cele mai importante teme de cercetare privitoare la istoria și cultura Bucovinei, enumerăm câteva teme din cele 24 de sesiuni sau conferințe care s-au desfășurat până acum, pe care le considerăm relevante: „Bucovina. Concept geo-politc, istoric și semnificații" (1993); „Aspecte ale culturii române din Bucovina, 1775–1918" (1994); „Viața culturală din Bucovina, 1918–1940" (1995); „Valori ale civilizației românești în perioada interbelică" (1996); „Istorie și valori" (1997, 1998); „Generația Revoluției Române de la 1848 și spiritul revoluționar din Bucovina" (1999); „Eminescu și Bucovina" (2000); „Viața culturală și științifică în Bucovina postbelică" (2001); „Bucovina istorică. Memoria culturală și procesul de comunizare, 1945–1989" (2002); „Simbolistica național-comunistă. Cazul Bucovinei istorice" (2004); „Bucovina la intersecția civilizațiilor. 230 de ani de la încorporarea nord-vestului Moldovei în Imperiul Austriac" (2005); „Frontiere și identități în spațiul românesc în epocile modernă și contemporană" (2006); „Elitele și rezistența anticomunistă din Bucovina, 1945–1989" (2007); „Bucovina – reconstrucția unui model cultural. Oameni, instituții, înfăptuiri" (2008); „Identitate și multiculturalitate în Bucovina istorică. Convergențe culturale" (2009); „Bucovina în imaginarul individual și colectiv. Tinerii din Bucovina de altădată și lumea în care au trăit" (2010); „Bucovina și bucovinenii în secolul al XIX-lea. Tradiționalism și modernitate. Sesiune științifică internațională închinată centenarului nașterii academicianului Radu Grigorovici (2011); „Bucovina și bucovinenii în secolul al XX-lea. Dilemele istoriei" (2014); „Bucovina și bucovinenii în secolul al XX-lea. Istorie, politică și destin" (2016).

După cum se poate lesne constata, tematica reuniunilor științifice anuale ale Institutului „Bucovina" vine în întâmpinarea preocupărilor pentru continuarea cercetărilor și a scrierilor românești și străine din perioadele interbelică și postbelică, precum și din nevoia unor noi abordări istoriografice ale unor subiecte de interes în perioadele menționate, precum și a unor noi subiecte, tratate din perspective moderne: istoria mentalităților, istoria și simbolistica național-comunistă, rezistența antisovietică și anticomunistă din Bucovina, istoria orală, literatura rezistenței anticomuniste, locul

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina" al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)

imaginarului colectiv în scrierea istoriei Bucovinei, istoria spațiilor de frontieră, identitate și multiculturalitate etc.

Concluzia prezentului material este aceea că în stadiul actual de cunoaștere a istoriei și culturii Bucovinei, cu resurse financiare și umane corespunzătoare, poate fi asumat un proiect major de scriere a *Enciclopediei Bucovinei*. În sprijinul acestei inițiative vin cele 47 de tomuri ale „Analelor Bucovinei” și cele 44 de volume din Colecția „Enciclopedia Bucovinei în studii și monografii”.

BDD-A32770 © 2017 Institutul „Bucovina” al Academiei Române
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 13:00:06 UTC)